Írta: Administrator
2016. február 22. hétfő, 15:52

Polikárpnak, a szmirnai püspöknek erőteljes, ugyanakkor szeretetreméltó egyénisége megérezteti velünk, hogy micsoda szellemi ösztönzések indulnak ki egy, az életet a maga realitásaiban maradéktalanul megélő személyiségből. Antiochiai Szent Ignác írta búcsúlevelében Polikárpnak: ,,Boldognak tartom magam, hogy láthattam tiszta arcodat; bárcsak tovább örvendhetnék neki Istenben." Dicséri Polikárpot azért, mert lelkülete Istenben vert erős gyökeret, és biztosítja, hogy korának úgy kell ő, mint viharvert hajósnak a kikötő.

E szavak igen találóak. Polikárp a maga egyenességével közvetlen hatást gyakorolt korának embereire. Nemcsak tanításával, hanem még inkább tevékenységével, életével és halálával az Egyház igazi pásztorának bizonyult.

Polikárp ifjú korában hallgatója és tanítványa volt János apostolnak és nyilván más apostoloknak is; tanításukat szóban és írásban hamisítatlanul továbbadta. Sőt egy korai hagyomány szerint Polikárpot ,,az apostolok" tették Szmirna püspökévé. Ireneus, aki Polikárpot még személyesen ismerte, biztosan állítja, hogy ennek az igazán apostoli püspöknek az igehirdetése teljesen egybehangzott azzal, amit ő Jézus szemtanúitól és tanítványaitól hallott. Ezek szerint Polikárp egyik jelentős megalapozója volt az őskeresztény hagyománynak. ,,Tanításával egyetértenek az összes asiai (kisázsiai) egyházak."

Szent Ignác leveleiből tudjuk, hogy a szmirnai püspököt nemcsak a nem keresztény polgártársai részéről érték támadások, hanem saját egyházközségében is küzdelmei voltak. Mint a kor más kisázsiai egyházközségeiben, neki is súlyos problémái voltak egy csoporttal, mely nem értett egyet azzal, hogy az egyházi élet egyre inkább a püspök körül kristályosodott ki. Kezdetben ugyanis az egyházi szolgálat megoszlott: a püspök volt a közösség hivatalos ,,felügyelője" (episzkoposz) és vezetője, a ,,próféták és tanítók" pedig az istentiszteletnek és tanításnak éltek. Lassanként azonban a prófétaság torzulásai következtében egyre inkább a rend és törvényesség egyházi elve lépett előtérbe. Ez a fejlődés a püspök vezető állását eredményezte.

Ennek a történelmileg szükségszerű fejlődésnek ellenzői vonakodtak részt venni a püspök vezette istentiszteleteken, és külön liturgiát tartottak maguknak. De az igehirdetésben is eltértek

az apostoli tanítástól. Polikárp egész életén át fáradozott azon, hogy megtérítse ezeket a szakadárokat, és mindent megtett, hogy egyházközségét külsőleg és belsőleg egységesítse. A zűrzavaros viszonyok között is szakadatlan türelmével és szeretetével kiérdemelte az igaz hívők egyre növekvő ragaszkodását és tiszteletét. Ahol azonban szükséges volt, példás energiával és határozottsággal lépett föl. Így a gnosztikus Markiont, aki megkísérelte, hogy megszerezze jóváhagyását, kemény szavakkal rótta meg. Komoly intő levelet írt a szomszédos egyházközségeknek is, amelyek ugyanazokkal a nehézségekkel küzdöttek, mint a szmirnaiak. Sajnos, ez a levél nem maradt ránk.

Ma Polikárpnak csak a filippi egyházközségnek írt levele van a kezünkben. A filippiek hittani eligazítást kértek tőle, és azt, hogy küldje meg nekik Ignác leveleit. Levelében fölszólította a filippieket, hogy vállalják a ,,kereszt vértanúságát". Itt esik szó először a keresztény irodalomban a ,,vértanúságról", méghozzá egy püspök szájából, aki maga is a Megfeszített vértanúja lett.

Előbb azonban Polikárpnak az egész Egyház történetére kiható feladatot kellett teljesítenie. A 2. század közepe táján Rómába utazott, hogy Anikétosz pápával a keresztény gyakorlat kérdéseiről tárgyaljon, nevezetesen a húsvét ünneplésének időpontjáról. Polikárp más kisázsiai egyházközségekkel együtt kitartott annál a Szent Jánostól eredő hagyománynál, hogy húsvét napját Niszan hónap 14. napján kell ünnepelni, míg a rómaiak Szent Péterre visszamenő hagyomány szerint a rá következő vasárnapon ünnepelték. Bár ebben a pontban nem tudtak egyezségre jutni, mindketten ,,közösségben maradtak". Anikétosz tiszteletből megengedte Polikárpnak, hogy a templomban (nyilván húsvéti) Eucharisztia-ünnepet tartson, és békében váltak el egymástól. Milyen testvéri megértés a különféle hagyományok elismerése mellett!

Nem sokkal hazatérése után Polikárpot letartóztatták. Az alkalmat az adta, hogy egy bizonyos Fülöp, aki tagja volt Asia tartományi gyűlésének, ünnepi játékokat rendezett állatviadalokkal és egyéb látványosságokkal. Polikárpot a zsúfolt színházban vonták felelősségre keresztény hitvallása miatt. A jelenlevő prokonzul rá akarta venni az ősz püspököt, hogy tagadja meg Krisztust. Polikárp egy jó állapotban ránk maradt tudósítás szerint erre így válaszolt: ,,Nyolcvanhat éve szolgálom Őt, és sohasem bántott meg. Hogy mondhatnék átkot Királyomra és Üdvözítőmre?"

Polikárp elszenvedte a vértanúhalált, mely mintegy ,,pecsétje volt és véget vetett" az őt ért üldözéseknek. Tanúságtétele nem maradt hatás nélkül. Halálával sokkal inkább atyja lett azoknak, akik tanúságát elfogadták, mint életével. Nagyságának alapja az volt, hogy példamutatóan ragaszkodott Krisztushoz. A halál színe előtt Jézus Krisztus imádkozta Polikárpban és Polikárp által azt a megragadó hálaadást, amely Isten hű szolgájának

életáldozatát mintegy konszekrálta. Az Istennel eltelt püspök utolsó imádsága így hangzott: Mindenható Úristen, Atyja szeretett és áldott Fiadnak, Jézus Krisztusnak, aki által ismerünk téged, az angyaloknak, hatalmasságoknak, az egész teremtésnek és a belőled élő igazak nemzetségének Istene! Magasztallak téged, amiért méltónak találtál erre a napra és erre az órára, hogy a vértanúk seregében részem legyen Krisztusod kelyhében a test és a lélek örök életre szóló föltámadására a Szentlélek romolhatatlanságában. Fogadj el ma engem köztük mint igaz és kedves áldozatot, amint előkészítetted, megjövendölted és most teljesíted, te, igaz Isten, aki nem ismersz hazugságot. Ezért és mindenért dicsérlek, dicsőítlek és magasztallak örök mennyei főpapod, Jézus Krisztus, a te Fiad által. Általa és vele a Szentlélekben tiéd a dicsőség világossága most és az eljövendő örökkévalóságban. Amen.

Keleten már a 4. században február 23-án ünnepelték. Róma a 13. században tette át az ünnepet január 26-ra, amely napon addig Niceai Szent Polikárp temetéséről emlékeztek meg. 1969-ben halála napjára, február 23-ra került ünnepe a római naptárban is.